XVI. FIATAL MŰSZAKIAK TUDOMÁNYOS ÜLÉSSZAKA

Kolozsvár, 2011. március 24–25.

VIDÉKI EGYENSÚLY – FALUSI SZÁLLODA TARDONÁN

GYERGYÁK János, ZSOLT László

Abstract

Nowadays, the tourism in the village has become more and more important. The villages with special value can attract easily the citizens escaping from the city rush. This kind of the amusement is more and more popular, we can meet more investments that lead to the development of the village, create jobs and keep the population of the village.

Then again, we have to be careful with this quick spread. The investments have to be jibe into the existing values. This new additions have to be integrated into the body of the village, mustn't demolish but improve the value of the village.

Besides the settlements and functions the architectural figure is acute question, too. We have to plan a building in a historical surrounding with using the wants of the modern society. The real difficult work is using the traditionality and modernity in the same time.

Key words:

countryside, balance, tradition, modern

Összefoglalás

Napjainkban egyre fontosabbá kezd válni a falusi turizmus. A különleges értékekkel bíró kistelepülések könnyen magukhoz vonzzák a városi rohanásból menekülő városlakókat. A kikapcsolódás újfajta megjelenése egyre népszerűbb, egyre több ilyen jellegű befektetéssel találkozhatunk, melyek a falu fejlődéséhez, munkahelyek kialakulásához - és ezáltal - az ott lakók helyben maradásához vezet.

A gyors terjedés azonban óvatosságra is int. Az új bővítéseknek, építkezéseknek a meglévő értékek közé kell illeszkednie. Az új beavatkozásoknak a nagyon érzékeny meglévő épített környezetbe szervesen kell integrálódni, hogy annak megjelenése a falu értékeit ne rombolja, hanem azt segítse, fejlessze.

A telepítéseken és funkciókon kívül az építészeti megjelenése is komoly kérdés. A tradicionális környezetbe olyan elemek használatával kell épületet tervezni, mely szellemiségében és részleteiben a modern társadalom igényét tükrözi. A tradíció és modernitás egyszerre való alkalmazása a feladat igazi nehézsége.

Kulcsszavak:

vidék, egyensúly, tradíció, modern

1. Falusi szálloda Tardonán – tervezési gondolatok

Mi vonzza a városlakókat vidékre? Mitől érzik magukat a hétköznapi megszokott közegével egyre inkább szöges ellentétben álló vidéki nyugalomban mégis otthon? Melyek azok az ideális feltételek amelyek között mind fizikai, mind szellemi értelemben megtalálják a vendégek az egyensúlyt, hogy feltöltődve térhessenek vissza urbánus világukba. Cél-e a minél falusiasabb érzés és hangulat, vagy van

egy bizonyos határ, ami után ez kezd már zavaróvá válni? A válasz nyilván szubjektív, mégis szeretnénk a kikapcsolódás ideális feltételeit megteremteni. Azt vizsgálni, hol a határ a tradicionális, és korszerű térkapcsolati rendszerben, anyaghasználatban, épületek által sugárzott hangulatban, ami a vidéki turizmus alanyinak lehető legtöbb igényét kielégíti úgy, hogy ez a település állandó lakóinak életét nem zavarja, sőt a lehető legpozitívabb módon befolyásolja.

1. ábra Meglévő földszintes házak, háttérben a Bükk alsó vonulataival

A megbízó a gyönyörű Bükk lábánál fekvő Tardona településen egy kb. 600m²-es falusi szálloda megtervezésére, meglévő funkciók bővítésére kért fel minket. Jelenleg a család birtokában van 3 épület – egyik a saját házuk, kiegészülve vendégszobákkal, a másik kettő egy fizikai és egy lelki felfrissülést segítő épület, yoga és konferenciaterem funkciókkal. A család által vezetett vállalkozás épületét szeretnék bővíteni közösségi, éttermi és szállás funkciókkal (tehát a meglévő konferencia terem és yoga terem egységet összekötni, plusz terekkel bővíteni). Fontos tervezési szempont volt a kiinduló lépéstől, hogy az épületnek környezetbarátnak kell lennie. A megbízó kiemelte, hogy lehetőség szerint természetes anyagokból képzelel el az új épületrészeket. A működést - amennyire csak lehet - megújuló energiákkal; nap, talajhő, esővíz kell kialakítani. A tervezési program szerint egy 4 csillagos épületet kíván építtetni, azonban első ütemben még 3 csillagos szolgáltatásokkal működne az ingatlan.

A koncepcióterv elkészítése során a legnagyobb feladatunk a hatalmas alapterületű tervezési igény megfelelő elosztása volt. A meglévő két épület mögötti területen jelentős lejtés van, ezért itt lehetőségünk nyílt bizonyos, nem attraktív funkciók elhelyezésére, ezáltal is védve a kialakult faluképet egy nagyobb épület megjelenésétől. Az elsődleges feladat a két földszinti szárny összekapcsolása volt. A kereszt irányú traktusba képzeleltük el a megérkezést a maga funkcióival, recepció, bár, csomagmegőrző és vezetői iroda. Mögötte helyeztük el a konyha, gépészeti és személyzeti tereket, egy különálló meg-

közelítési lehetőséggel kintről. Az épület északi oldalán már meglévő folyosót folytatva alakítottuk ki az irodát, csomagmegőrzőt, tárolót és egy gyermekjátzó szobát. A földszintől a felső szintre egykarú lépcsőn, illetve felvonón keresztül lehet feljutni, ide felérve rögtön a felső szintű társalgóba érkezünk, mely a telek teljes hátsó részét feltárja. Mellette található a bővítés legvonzóbb eleme az étterem, mely mind kelet, mind nyugat irányba gyönyörű kilátással rendelkezik. Az étterem úgy lett kialakítva - max 30 ember befogadására -, hogy maradéktalanul élvezni lehessen a napfelkeltét és naplementét akár bent, akár az étteremhez csatlakozó két kisebb teraszról.

2. ábra Az újonnan kialakított étterem, mely kelet-nyugat irányú transzparens szerkezetei a táj teljes panorámáját feltárja

A közösségi térből lehet egy fedett, oldalról szakaszosan védett, növényvel borított folyosón feljutni a 12 db. vendégházhoz. A 12 teljesen különálló vendégház beépítésénél a telek korlátai adta lehetőségekkel kellett megküzdeni. A beépítetlen telken jelenleg értékes fák vannak, illetve az oldalkert és hátsókertek „levétele” után az épületek elhelyezésére kevés hely maradt, így egy racionálisabb ötlet alapján a házakat egymás fölé pakoltuk 8 illetve 4 darabos elrendezésben, északról zárt, délről nyitott, tornácossal kialakításban. A felhasznált anyagoknál különösen ügyeltünk a meglévő adottságokra, a befektető lehetőségeire. A megrendelő tulajdonában van egy nagyobb erdőterület, melyből az építési anyagot és az utána használt ház működését is el tudja látni. Az épület további tervezése során vizsgáltuk talajszondák kiépítését, esővíztározó létesítését a wc-k öblítéséhez, napkollektorok telepítését a tetők déli oldalára melegvíz ellátására. Ezen kívül sok olyan építészeti tervezési megoldást kerestünk ami szintén a környezettudatosság mellett szól, a vendégépületeknél árnyékoló veranda a túlzott felmelegedés ellen. Ugyan itt természetes építőanyag használata, fa szerkezetű, vályog kitöltésű épületek, a fürdő felett egy nagyobb nyílással (természetes szellőzés, szabad érzete). A házak tetőfelületeinek tudatos észak-dél irányú tájolása.

2. Következtetések / Összefoglaló

Értékes, tradicionális környezetben kialakított kortárs, értéket képviselő épületekből kevés példát tudunk felmutatni, ezért ennek lehetőségeit vizsgáltuk, válaszul alakítottunk ki egy épületet, mely egy megoldás lehet e probléma kezelésére.

Irodalom

[1] dr. Szűcs Miklós: *Föld- és vályogfalú házak építése és felújítása*, Építésügyi Tájékoztatási Központ Kft, Budapest, 2008

[2] dr. Gilyén Nándor, Barabás Jenő: *Magyar népi építészet*, Mezőgazda kiadó, Budapest, 2005

Gyergyák János (építész, építőművész doktorandus hallgató)

Munkahely: PTE PMMK (Műszaki Kar, Urbanisztika Tanszék)

Cím: 7624, Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2.

Telefon / Fax: +36-20/20-313-20

E-mail: janos.gyergyak@gmail.com